

Demonstration på Medborgarplatsen, Stockholm, för transpersoners rättigheter. Foto: RFSL

2021-05-17 11:00 CEST

IDAHOT-dagen: Infria löftet om ny könstillhörighetslag i Sverige!

Med anledning av Internationella dagen mot homo- och transfobi, IDAHOT, [uppmärksammar Amnesty och RFSL behovet av en ny könstillhörighetslag i Sverige](#). Den nuvarande lagen från 1972 är förlegad och måste ersättas. I grunden handlar det om att säkerställa transpersoners mänskliga rättigheter på lika villkor som andra.

[År 1972 införde Sverige en könstillhörighetslag](#) som gav transpersoner möjlighet att under vissa förhållanden ändra sitt juridiska kön och genomgå underlivskirurgi. Då var lagen unik men idag, 50 år senare, är lagstiftningen förlegad. I dag måste man utredas och få en diagnos innan man kan få

tillstånd att ändra ditt kön i folkbokföringen. Man tvingas uppsöka vården och genomgå en påfrestande process som kan ta flera år, helt i onödan. Kötiden till utredningsteamet är i dagsläget flera år.

– Alla människor har rätt att själva definiera sitt kön. För en del stämmer inte det kön de blev tilldelade vid födseln överens med den egna könsidentiteten. Det kan orsaka psykiskt lidande och påverka en persons förmåga att fungera i vardagen. Den nuvarande könstillhörighetslagen slår hårt mot de transpersoner som idag vill erkännas för den de är, säger Katarina Bergehed, sakkunnig hbtqi-personers rättigheter, Amnesty Sverige.

[För snart tre år sedan lovade regeringen](#) att stärka transpersoners egenmakt genom att ersätta nuvarande könstillhörighetslag med två nya lagar som tydligt separerar processen kring byte av kön i folkbokföringen från den medicinska processen inom vården. Med drygt ett år kvar av mandatperioden har det löftet ännu inte infriats. [Därför kräver Amnesty att regeringen nu går från ord till handling](#) och lägger fram ett lagförslag för riksdagen som ger varje individ rätt att själv besluta om sitt juridiska kön. Alla transpersoner varken vill, kan eller behöver genomgå könsbekräftande vård, inklusive kirurgi, men kan ändå vilja ändra sitt kön i folkbokföringen. Och omvänt, alla som genomgår underlivskirurgi, eller annan könsbekräftande vård, vill inte ändra sitt juridiska kön.

– Att en moderniserad könstillhörighetslag skulle förbättra livsvillkoren och situationen för många transpersoner är regeringen och de flesta riksdagspartier sedan länge eniga om. Frågan har också utretts under flera år. Därför uppmanar vi regeringen att lägga fram ett lagförslag för riksdagen före årets slut, säger Katarina Bergehed.

Amnesty efterlyser en enkel, administrativ process för att ändra juridiskt kön i folkbokföringen, helt frikopplad från den medicinska delen. Varken vården eller Socialstyrelsen behöver vara inkopplade utan det är självidentifikation som ska ligga till grund för ändring av juridiskt kön. Genom att ersätta den nuvarande könstillhörighetslagen med två separata lagar, en om ändring av juridiskt kön och en om underlivskirurgi, uppnås just detta. Dessutom borde även personer under 18 år ska ha rätt att ändra sitt juridiska kön.

– Idag villkoras individens rätt att själv definiera sin könstillhörighet och byta juridiskt kön med krav på långdragna utredningar inom vården. Därmed kränks transpersoners rätt till privatliv, rätt till självbestämmande och rätt till erkännande inför lagen. Med en ny modernare lagstiftning kan Sverige göra verklighet av sin ambition om att vara ett land i framkant när det gäller transpersoners rättigheter. Först då får fler människor i vårt land möjlighet

att leva sina liv i enlighet med sin könsidentitet, säger Katarina Bergehed.

Amnesty International är en oberoende internationell organisation som arbetar för att mänskliga rättigheter ska gälla alla, nu och i framtiden. Genom att avslöja kränkningar och skapa uppmärksamhet och opinion sätter vi press på regeringar och makthavare runt om i världen.

Läs mer om vårt globala arbete på www.amnesty.org, där hittar du också alla de nyheter, blyxtaktioner och rapporter vi publicerar.

Kontaktpersoner

Ami Hedenborg

Presskontakt

Pressansvarig/talesperson

press@amnesty.se

+46 (0)70 433 09 16